

València, 23.07.09

GESTIÓ FORESTAL

Científics de la Universitat adverteixen que l'abandonament de les zones rurals ha incrementat el risc d'incendis

El catedràtic de Geografia de la Universitat de València Artemi Cerdà ha advertit avui que l'abandonament de les zones rurals ha incrementat el risc d'incendis tant a la Comunitat Valenciana, com en la resta de la península Ibèrica. "Durant l'últim mig segle hem permès que les àrees d'interior del nostre país queden despoblades i s'han deixat de realitzar activitats com ara l'agricultura i la ramaderia, amb la qual cosa s'ha produït un creixement voraç de la coberta general", va argumentar Cerdà en el curs 'Processos, taxes, mètodes i control de l'erosió hídrica a Espanya', el qual se celebra aquesta setmana en les instal·lacions del CEMACAM Font Roja d'Alcoi i en l'Estació Experimental per a l'estudi de l'Erosió de Sòl del Teularet-Serra d'Énguera. Cerdà va destacar que la revegetació dels camps de cultiu o les repoblacions de pi "han convertit les masses boscoses en més prolífiques, més favorables per al foc". Per aquesta raó, el catedràtic considera que per a la gestió forestal és fonamental "el manteniment d'una població viva en l'àmbit rural", com també "polítiques de gestió i ordenació del territori que tinguen en compte que els ecosistemes mediterranis són construïts mitjançant el foc".

DEGRADACIÓ DE SÒLS PER EROSIÓ HÍDRICA

L'erosió hídrica és un dels processos que lidera la degradació dels sòls i la desertificació del territori. Les condicions ambientals mediterrànies i la mil·lenària acció humana han desencadenat processos d'erosió i alteracions edàfiques rellevants en el context ambiental, però també econòmic i social. L'estudi científic de la pèrdua de sòl és recent a Espanya, però com s'està comprovant en les xarrades impartides en el curs organitzat per la Universitat de València, es disposa de mesuraments i estimacions que permeten apuntar cap a alguns manejos agrícoles i forestals com els responsables de l'acceleració de la pèrdua de sòl. També s'han desenvolupat sistemes de control de l'erosió que han atenuat l'impacte de gestions i estratègies poc sostenibles, com va argumentar Juan Albaladejo, del Centre d'Edafologia i Biologia Aplicada del Segura (Consell Superior d'Investigacions Científiques).

En el curs, es presenten sis exemples d'estudis realitzats durant dues dècades per grups d'investigació nacionals, a més d'un dia de treball de camp per a presentar les tècniques de mesura i les estratègies de control de l'erosió en el camp. En la xarrada dedicada a l'Erosió de sòls i recursos hídrics al Pirineu impartida per José María García

carrer Menéndez Pelayo, nº 5, baix
València 46010

telèfon (96) 3395000

fax (96) 3395008

e-mail cdc@uv.es

Ruiz de l'Institut Pirinenc d'Ecologia (CSIC) es va comprovar com els processos erosius s'han vist aminorats des dels anys 50 per la recuperació de la vegetació després de l'abandonament del camp. Açò també ha provocat una reducció dels cabals disponibles, amb evidències clares de pèrdues de recursos hídrics superficials. Albadalejo va impartir la conferència sobre el Control de l'erosió en espais desertificats i va apuntar la difícil situació en el sud-est peninsular, però va posar l'accent també que hi ha recursos tècnics per a recuperar els sòls degradats. Albert Solé, de l'Estació Experimental de Zones Àrides. Almeria, CSIC, va revisar els seus més de 20 anys d'estudis sobre els Processos erosius en sòls amb escassa coberta vegetal: Badlands i zones d'espart. Va subratllar la necessitat de protecció d'aquests espais que són extremadament fràgils davant les alteracions. La jornada d'avui, a més de diversos debats, s'ha dedicat a la presentació de les instal·lacions de l'Estació Experimental per a l'Estudi de l'Erosió Hídrica del Sòl del Teularet-Serra d'Énguera, a la revisió dels mètodes de mesurament i a la visita a la zona incendiada en 2008 de Navalón (Énguera) on es van poder discutir els efectes dels incendis sobre els ecosistemes mediterranis i el seu paper en l'acceleració de l'erosió del sòl.

Maria Josep Picó i Garcés
Universitat de València
Càtedra de Divulgació de la Ciència
Unitat de Cultura Científica
Menéndez Pelayo, nº 5
46010 València
Tel. +34 96 339 50 06
661 74 20 21
Fax +34 96 339 50 08
m.josep.pico@uv.es